

Stephen Baxter

Měsíc číslo šest

Bado stál sám na předvěké pláži mysu Canaveral v bílém skafandru pro měsíční vycházky a v ruce v rukavici držel kufrík s kameny z Měsíce a nástroji na vzorky.

Zvedl si zlatou sluneční clonu přilby a rozhlédl se. Písek pláže byl tvrdý a hladký. O trošku dál do vnitrozemí rostla řada zakrslých borovic, možná tři metry vysokých.

Nebyl tam žádný startovní komplex mezikontinentálních balistických střel.

Vlastně tam vůbec nebylo Kennedyho vesmírné středisko: očividně žádná známka vesmírného programu, vyjma něj samotného. Uvázl na téhle prázdné, pusté pláži.

Obloha začala tmavnout a odhalila pohled na rozjasňující se měsíc.

Bado na něj pohlédl. „Měsíc číslo šest,“ řekl. „Do hajzlu.“

Sundal si přilbu a rukavice. Zvedl přepravku s nástroji a vykročil směrem do vnitrozemí. Jeho modré návleky, stále ještě zašpiněné tmavě šedou barvou lunárního prachu, zanechávaly ve vlhkém písku pláže stopy jako z měsíční procházky.

*

Bado sestupuje z posledního metru žebříku a dopadá na fólií pokrytou přistávací plochu. Jemný šedý prach se mu rozprskne po nohách vzhůru.

Slade na něj čeká s kamerou. „Dobrá, otoč se a široce se na mě usměj. Hodný hoch. Vypadáš skvěle. Vítej na Měsíci.“ Bado nevidí Sladovu tvář, je skrytá za reflexním zlatým stínítkem.

Pravou rukou se drží žebříku a levou botu pokládá na Měsíc. Potom sestupuje i pravou nohou a pouští se modulu. A je tu, na Měsíci.

Oblek kolem něj je teplá, pohodlná bublina. Slyší hukot čerpadel a větráků v PZUŽ – svém batohu, Přenosném zařízení pro udržování života – a cítí jemný vánek kyslíku na tváři.

Váhavě dělá krok dopředu. Zdá se, že mu prach křupe pod nohama jako sněhová pokrývka: pod měkkou, pružnou vrstvou tlustou několik centimetrů je pevné podloží. Jeho stopy jsou zázračně ostré, jako kdyby došlápl do jemného, vlhkého písku. Pořizuje fotografii jedné obzvlášť dobře obtisklé stopy; uvědomuje si, že zde přetrvá miliony let, jako zkamenělá stopa nějakého dinosaura, postupně bude rozrušována řídkým deštěm mikrometeoritů, dozvuky obrovského bombardování v dávné minulosti.

Rozhlíží se kolem.

Modul stojí v širokém, mělkém kráteru. Nad blízkým obzorem ční nízké kopce. Všude kolem jsou vidět krátery, velké od několika metrů až po ty velikosti nehtu, nízké sluneční světlo prohlubuje jejich stíny.

Místu přistání říkají Taylorský kráter, po okrese v El Lago – nedaleko od Centra pro pilotovaná vesmírná plavidla v Houstonu – kde se on a Fay usadili. Tohle jezírko zmrzlé lávy má relativně hladký, plochý povrch v údolí kdysi zaplaveném roztavenou skálou. Hlavním cílem jejich letu je jiný kráter pár set metrů na západ, který pojmenovali podle Sladova domovského okresu Wildwoodský. Surveyor 7, automatická robotická sonda, dosedla ve Wildwoodu před pár lety; astronauti jsou tu proto, aby z ní odebrali vzorky.

Tohle místo přistání je blízko Tycha, čistého, lesklého kráteru v jižní měsíční vrchovině. Když byl Bado malý, měl ostrý zrak. Dokázal vidět kráter Tycho pouhým okem, jasnou špendlíkovou hlavičku na popelavě bílém povrchu, s paprsky, které se rozbíhaly přímo přes tvář úplňku.

A teď je tady.

Bado se otáčí a vyráží zpět k modulu.

*

Po několika kilometrech dorazil do nějakého městečka.

Ukryt lunární skafandr v příkopu a oblečen v hadičkami pokryté chladicí kombinéze proklouzl na čísi dvorek. Ukradl džíny a košili, které tam našel viset na šňůře.

Štvalo ho, že musel krást; zavázal se, že už to nebude muset nikdy opakovat.

Našel malý bar. Vešel přímo dovnitř a zeptal se na práci. Věděl, že si nemůže dovolit váhat, poflakovat se kolem a uvažovat, co je to za svět, ve kterém se nakonec ocitl. Neměl vůbec žádné peníze, ale teď byl hladce oholen a slušně oblečen. Po pár dnech přespávání kde se dá by byl špinavý a páchl by příliš na to, aby ho někdo zaměstnal.

Přidělili mu mytí skleniček a uklízení záchodků. Tu první noc spal v parku na lavičce, ale koupil si snídani a umyl se na toaletě u benzínky.

Po týdnů už měl našetřeno něco málo peněz. Uložil si lunární vybavu do starého kufří a vydal se do Daytona Beach, pár kilometrů nahoru podél pobřeží.

*

Lehce vyšplhali z Tayloru.

Jejich první měsíční procházka tvoří šišatou kružnici, která je provede kolem několika kráterů. Geologové říkají, že ty krátery jsou jako díry po vrtáku, hloubkové sondy do lunární historie.

První zastávkou je severní okraj stometrového kráteru, který nazvali Huckleberry Finn. Leží asi tak tři sta metrů na západ od přístávacího modulu.

Bado pokládá kufřík s nástroji. Je to přenosná sada příhrádek s rozličným vybavením: geologická kladívka, sáčky na sesbírání vzorků, trubičky na vzorky z vrtů. Předklání se a ryje v lunárním povrchu lopatkou. Když oškrábe vrchní šedou půdu, naráží na světlejší šedou, těsně pod povrchem.

„Hej, Slade. Pojď se na to podívat.“

Slade k němu přilétá. „To jsou mi věci. Myslím, že jsme našli nějaký radioaktivní materiál.“ Radioaktivní hornina na tomto místě budou pozůstatky nárazu, který vytvořil Tycho.

Lunární povrch byl tvarován nárazy velkých meteoritů, které jej ostřelovaly v pravěku. Hlavním důvodem pro vyslání této výpravy tak daleko na jih je to, aby zůstala co nejdál od masivního nárazu, který na severní polokouli vytvořil Mare Imbrium. Radioaktivní hmota neznečištěná pozůstatky z Imbria jim umožní datovat mnohem čerstvější náraz v oblasti Tycha.

A tady to mají, hned na začátku jejich první procházky.

Slade si odklápí zlatou clonu, aby mu Bado viděl do tváře, a usmívá se na něj. „To jsou mi věci. Tak tady koukáme na cíl naší výpravy, chlapče.“ Končí rychle a vyrážejí v běhu k následující zastávce. Slade vypadá jako nafukovací míč ve tvaru člověka, který v zářivě bílém skafandru poskakuje po povrchu Měsíce připomínajícím pláž. Pohvizduje si.

Blíží se ke stěnám Wildwoodského kráteru. Bado postupuje po mírném stoupání a pociťuje to. Kufřík naplněný kamením je také těžší nést. Musí si ho zvednout na prsa, aby mu kameny nevypadávaly, a také neustále bojuje s tuhostí svého tlakového skafandru.

„Hej, Bado,“ říká Slade. Plavnými dlouhými skoky běží ze svahu. Ukazuje. „Podívej.“

Bado si uvědomuje, že právě dosáhl okraje Wildwoodského kráteru. Stojí na vrcholku jeho erodované stěny připomínající dunu. A tam, usazen ve středu kráteru, stojí Surveyor. Dřepí od nich necelých sto metrů. Je to plochá, třínohá konstrukce, jako odlomený kus modulu.

Slade se zubí. „Nevypadá krásně? Dokázali jsme to, Bado.“

Bado poplácá svého velitele po rameni. „Výtečně, člověče.“ Ví, že pro Slada představuje nalezení Surveyoru a přivezení vzorků domů cílovou pásku této výpravy.

Bado se ohlíží na východ, směrem, odkud přišli. Vidí velkou mělkou proláklinu v povrchu, což je Taylor, s modulem spočívajícím v jeho středu jako nějaká hračka na dlani jakési obrovské ruky. Je to třpytivá, lehoučká konstrukce ze zlaté a hliníkové fólie, ježící se anténami, navigačními terčíky a stabilizačními reaktivními motory.

Od Tayloru k nim vedou dvě řádky stop, jako otisky chodidel na pláži po odlivu.

Bado došlapuje zpět na paty a pohlíží na oblohu.

Obloha je černá, bez hvězd; Bado má zorníčky stažené slunečním jasem a odrazem od světle hnědého lunárního povrchu. Ale vidí Zemi, v třetí čtvrti, čtyřikrát větší než bývá úplněk. A tam, křižující obzor, je jediná, třpytivá, neblíkající hvězda: obíhající Velitelský obslužný modul Apolla s pilotem Alem Fondem, který tam čeká, aby je odvezl domů.

Okolí se podivně zavlní, jako opar z horka. A hvězda se ztratí.

Přesně tak: zmizí z oblohy, Badovi přímo nad hlavou. Ten zamrká a ztuhle pohne hlavou v domněnce, že ztratil Apollo v odlesku na přílbě.

Ale je pryč.

Co teď? Mohl se posunout do stínu Měsíce? Ale po krátkém zamyšlení to zamítá: poloha Slunce, Měsíce i vesmírné lodi to vylučuje.

A kromě toho, co to bylo za to zamlžené vlnění? K vlnění vzduchu z horka nemůže docházet tam, kde není vzduch.

Sklání hlavu. „Hej, Slade. Vidiš to?“

Slade ale není nikde na dohled; svah, na kterém před chvilkou stál, je hladký, prázdný.

Bado cítí, jak mu buší srdce.

Upouští přepravku s nástroji – ta se snáší do zaprášeného, rozdroleného kamení – a vyráží vpřed. „No tak, Slade. Kde k čertu jsi?“

Slade je známý svými vtípkami; chystá si jich pár, o kterých Bado ví, a nejspíš i nějaké, o kterých neví, na později. Je ovšem těžké pochopit, jak se mu mohl povést tenhle. Tady se není kde schovat, proklatě.

Dobíhá na místo, kde podle něj stál Slade naposledy. Není tam po něm žádná známka. A nejsou tam dokonce ani stopy, jak si teď uvědomuje. Jediné otisky pod jeho nohama jsou ty, které udělaly jeho boty, jež vedou do vzdálenosti několika metrů směrem na sever.

A vypadá to, jako by začínaly zničehonic, jako stopy Pátka v panenském měsíčním písku. Jako kdyby vystoupil na povrch odnikud.

Když se ohlédne na východ, nevidí dokonce ani jejich modul.

„Slade, tohle není legrace, zatraceně.“ Vyráží rychlými poskoky zpět ve směru modulu. Neohrabanými kroky rozhazuje spršky prachu na neporušený povrch.

Cítí, jak se mu zrychluje dech. Není dobrý nápad se hned plašit. Říká si, že modul je možná schovaný za nějakou nízkou terénní vlnou. Vzdálenosti jsou tady, v této ostrosti bez vzduchu, ošidné.

„Houstone, Bado. Došlo tady ke zvláštní situaci.“ Odpověď nepřichází okamžitě; představuje si, jak jeho radiový signál překonává tu propast k Zemi hlubokou několik světelných vteřin. „Ztratil jsem spojení se Sladem. Nejspíš někam zapadl, mimo zorné pole. A vypadá to, že nejsem schopen zahlédnout modul. A –“

A když jsem se nedíval, někdo vymazal naše stopy.

Dochází mu, že mu nikdo neodpoví.

Zmlkne a zastaví se. Na nohy mu padá prach. Na povrchu Měsíce se nic nehýbe.

Vzhlédne k dorůstající Zemi. „Ach, Houstone, tady Bado. Houstone. John, ozvi se, potvrďte příjem.“

Jen ticho, praskání ve sluchátkách.

Vyrazí opět k východu, dýchá těžce, po krku mu stéká pot.

*

Pronajal si byt.

Našel si lepší práci v prodejně elektro. V Letectvu, než přešel do NASA, se specializoval na elektroniku. Předpokládal, že se mu nemusí podařit zvládnout veškerou zdejší techniku, ale zjistil, že není složitá – poměrně primitivní ve srovnání s tím, co ovládal. Měli tady tranzistory, ale stále ještě používali velké elektronky a svitkové kondenzátory. Bylo to, jako kdyby se vrátil do konce 60. let. Rádia byla rozšířená, ale bylo tu jen málo televizorů: malé černobílé aparáty, jejichž kvalita příjmu byla bídná.

Začal sledovat televizní zprávy a číst noviny, jak se snažil dopít, do jakého světa to byl vlastně uvržen.

Předpovědi počasí byly mizerné.

A zprávy ze zahraničí, dokonce i televizní, byly přenášeny po drátech, jako tomu bývalo v době, kdy ještě byl malý, a často byly zpožděné o jeden až dva dny.

Válka ve Vietnamu se vlekla. Avšak nedocházelo zde k žádným protiválečným demonstracím tak, jak to vídal doma. Chyběly přímé televizní přenosy, barevné družicové snímky vojáků v bahně a dešti, kteří shazují napalm na civilisty. Nikdo nevěděl, co se tam děje. Reakce na válku v podstatě připomínaly ty, které si pamatoval z druhé světové války.

Neprobíhal tady vůbec žádný vesmírný program. Nezmizely jen pilotované lety: neexistovaly ani meteorologické, ani komunikační družice. Sputnik, Explorer, ani nic takového se prostě nikdy nestalo. Měsíc byl pouze světlem na obloze, o které se nikdo nestaral, stejně jako v době jeho dětství. Byl ale jasnější, protože na něm chyběla ta velká skvrna vrchoviny, kde by mělo být Imbrium.

*

Ústa má vysušená na troud čistým kyslíkem. Dýchá těžce; slyší šumění vody v chladicí soustavě skafandru, v hadičkách, jež se mu vinou kolem údů a trupu.

Určitě pro to existuje rozumné vysvětlení. Musí. Třeba že se nějak dostal z dohledu modulu a je nedosažitelný vysílačkou. Jo, tak to musí být. Jakmile se dostane na dohled modulu, může se spojit s domovem. A možná se Sladem.

Ale nedokáže si vysvětlit, jak se v první řadě mohl dostat z dohledu modulu. A co ty zmizelé stopy?

Snaží se na to nemyslet. Jen se soustředí na skoky vpřed.

Po pár minutách je zpět v Taylorském kráteru.

Modul tam není. Povrch prašné plochy je neporušený.

Může být na špatném místě? Měsíční krajina má sklony vypadat všude stejně... K čertu, ne. Uprostřed Tayloru mu dochází, že má pravdu; rozeznává obrysy kopců. Nemůže být nejmenší pochyby. Co teď? Mohl se Slade nějak dostat zpět do modulu a odstartovat bez něj?

Ale jak by ho Bado mohl přehlédnout? A kromě toho, povrch by byl poznamenán zážehem návratové sekce.

A, uvědomuje si pochmurně, zbyla by tady samozřejmě opuštěná přistávací konstrukce a různé zbytky. A jejich stopy. Myšlenky se mu vlečou, chápe pomalu. Možná příznaky šoku.

Pravdou zůstává, že kromě jeho vlastních stop je povrch stejně neporušený, jako kdyby sem byl Bado spuštěn přímo z nebe.

A kromě toho, nikdo z Houstonu se neozývá.

Stydí se, když si uvědomuje, že pláče, něco si drmolí a v přilbě mu po tvářích stékají slzy.

Vyrazí zase zpět na západ. Po vlastních stopách – té jediné řádce, kterou vytvořil, když se vracel při hledání modulu – míří k Tayloru a zpět na okraj Wildwoodu.

K čertu, vždyť nemá kam jinam jít.

Za chůze nepřestává volat Slada, Houston, ale odpovídá mu jen praskot. Ví, že jeho signál stejně nemůže doletět na Zemi, ne bez velkého zesilovače v pásmu S z modulu.

Na okraji Wildwoodu není nic než otisky stop, které tam zanechal předtím. Shlíží do Wildwoodu a tam stojí netečně Surveyor, třpytící se jako nějaká hliníková hračka.

Nachází svou upuštěnou přepravku s rozsypaným náradím a kamením v sáčcích. Naklání se na stranu, sbírá ty věci a ukládá je zpět do přepravky.

Bado schází do Wildwoodu a víří lunární prach.

Zkoumá Surveyor. Jeho solární panel se rozkládá nad ním, možná tři metry nad povrchem. Plavidlo se ježí nádržemi na palivo, bateriemi, anténami a čidly. Bado vidí mechanické klepeto na místě, kde rylo do měsíčního povrchu. A vidí, že bílý nátěr plavidla zhnědl, možná vlivem slunečního záření. Prach pod tryskami pomocných raket je rozhozen do stran; Surveyor je zkonstruován pro tvrdé přistání, takže jeho tři nohy vyryly do povrchu hluboké stopy.

Chytne se přistávací nohy a zatřese Surveyorem. „Dobrá,“ zavolá nahoru. „Třesu jím. Sedí tu jako přikovaný.“ Bere si z přepravky velké nůžky, chytá televizní kameru Surveyoru a začíná přestřihávat její vzpěry a kabely. „Už jen pár trubiček,“ říká. „A potom je ta hračka moje.“

Plánuje, že skončí svou procházku po Měsíci podle časového rozvrhu v kroužkovém bloku, který má připoután k zápěstí. Bude pokračovat v popisu svých pozorování pro případ, že někdo naslouchá. A potom –

A potom, až se dostane na konec trasy, promyslí si, co dělat dál. O něco později vyčerpá zásoby PZUŽ. To bude řešit, až to bude aktuální. Pro tuto chvíli bude pracovat.

Kamera se uvolňuje a on ji chytá do rukavic. „Mám ji! Je naše!“

Ukládá si kameru do přepravky a prudce dýchá. Ústa má vyschlá jako písek; dal by proklatě moc za sklenici ledově chladné vody, právě tady a teď.

Objeví se podivné vlnění, jako opar z horka, ke kterému dochází mezi ním a Surveyorem. Přesně jako předtím.

Zaklání se a pohlíží vzhůru. Je tam stará Země, v třetí čtvrti. A jedna hvězda, jasná a neblíkající, křížuje černou oblohu, přímo nad jeho hlavou.

Měl by to být hlavní modul Apolla.

Upouští přepravku do prachu, začne poskakovat na místě a mává rukama, jako kdyby se snažil upoutat pozornost míjejícího plavidla. „Hej, Ale! Ale Ponde! Slyšíš mě?“ Pond by ho mohl zaslechnout dokonce i bez přistávacího modulu.

Nálada se mu mění v euforii. Neví, kde k čertu bylo Apollo, ale pokud je zpět, možná, že brzy bude i jeho modul i Slade i všechno ostatní. Bude spokojen, pokud se všechno vrátí do stavu, v jakém to bylo, tak, jak by to mělo být, a nad tím, co se mu přihodilo, se zamyslí později.

„Ale! To jsem já, Bado! Slyšíš mě? Slyšíš...“

Něco je špatně.

To světlo nestojí na místě. Vyjasňuje se a odchyluje se ze svého přímého směru, jak mu klesá nad hlavu.

Není to modul na orbitě. Je to jakési hranaté plavidlo, mnohem menší než jejich, které klesá směrem k němu a třpytí se ve slunečním světle.

Bado zvedá kufřík, tiskne si ho na prsa a zůstává v blízkosti Surveyoru. Jak se plavidlo přibližuje, cítí nesmyslný strach.

Ledviny v něm prudce vysílají nával nutkání. Stojí nehybně a uvolňuje se do bažanta na sběr moči. Stydí se; je to jako kdyby si pomočil kalhoty.

Plavidlo připomíná obyčejnou bednu na čtyřech tenkých přistávacích nohách. Klesá kolmo za pomoci hlavního motoru. Bado nevidí samozřejmě kolem trysky žádné světlo, ale vidí, jak dolů směřující tah začíná vířit mračna prachu. Chystá se to přistát možná padesát metrů od Surveyoru, přímo uprostřed Wildwoodského kráteru. Celý stroj je vyroben z nějakého stříbřitého kovu, možná

hliníku. V přední části má umístěn malý ovládací pult, za kterým někdo stojí. Vypadá jako člověk, tvář má skrytou za zlatě zabarveným průzorem.

Bado zahlédne modř loga NASA a zaprášené hvězdy a pruhy namalované na boku plavidla.

Asi tak patnáct metrů nad zemí se raketa vypíná a plavidlo začíná padat. Vějíře prachu jemně dosedají zpět na lunární půdu. Teď se zažehují malé pomocné rakety připevněné po stranách otevřeného oddílu, aby zpomalily pád, a víří vlastní malé závoje prachu.

Všechno se to děje v naprostém tichu.

Plavidlo dosedá na zem s tvrdým žuchnutím. Bado vidí, jak pilot, astronaut, přecvakává několik přepínačů a potom se otáčí a seskakuje ten slabý metr z malé plošiny na zem.

Astronaut vysokými přískoky zdolává lunární povrch směrem k Badovi.

Zastavuje se asi metr od Badá a zůstává tam, lehce předkloněn, jak vyrovnává váhu svého PZUŽ.

Jeho skafandr vypadá velmi podobně jako standardní TMJ, Terénní mobilní jednotka z Apolla. Má i obvyklý zářivě bílý krycí potah – termální mikrometeoritický oděv – a spodní části nohou a návrstů obalené a zašpiněné prachem z Tycha. Bado zahlédne kyslíkové a vodní ventily PZUŽ na hrudním krytu a tužkovou svítilnu a kapsy na výstroj na pažích a nohou. A americkou vlaječku našitou na levém rameni.

Badovi však nic neříká jméno našité na prsou. WILLIAMS. V jednotce dole v Houstonu není žádný astronaut toho jména.

Badova sluchátka ožívají, což jej poleká.

„Zaslechla jsem vás, když se můj kluzák vyhoupl nad obzor. Slyšela jsem vás mluvit, popisovat, co právě děláte.“

Bado žasne. Je to ženský hlas. Tenhle Williams je ženská.

Nenapadá ho nic, co by řekl.

*

Zjistil, že není příliš těžké najít si ve zdejší společnosti své místo, obstarat si tady falešné doklady. Počítače byly pěkně primitivní a křížové ověřování záznamů se moc neprovozovalo.

Uvažoval, že v jeho domově byl možná vývoj počítačů urychlen projektem Apollo.

Neviděl žádný způsob, jak by se mohl dostat domů. Zůstal tady trčet. Ale byl si zatraceně jistý, že nechce strávit celý svůj život laděním mizerných rádií konstrukce 60. let. Pohrabal se v kameře ze Surveyoru, kterou si přinesl z Měsíce. Byla mnohem odlehčenější konstrukce než cokoli, co zde bylo k dispozici, alespoň pokud mohl posoudit. Požadované výrobní technologie však příliš nepřesahovaly možnosti, které zde byly k dispozici.

Začal nosit součástky z kamery společností vyrábějícím elektroniku. Rozebral svůj lunární skafandr. Na celém tomhle světě nebylo nic podobného miniaturizovanému telemetrickému systému ze skafandru. Dokázal jej upravit tak, aby byl schopen přenášet údaje z EKG v sanitkách do nemocničních jednotek intenzivní péče. Poslal vzorky krycího potahu z Beta-tkaniny jednomu podniku na výrobu skleněných vláken a poradil jim, jak může být tento materiál využit na požární hadice. Další vzorky směřovaly k vojenským dodavatelům, aby jim pomohly vyvinout lepší izolační příkrývky. Otěruvzdorné čočky z kamery Surveyoru putovaly do jedné optické firmy, aby mohly být vyrobeny lepší ochranné brýle a podobné vybavení. Miniaturní výkonné motorky pohánějící čerpadla a ventilátory v jeho PZUŽ našly spoustu uplatnění.

Dbal na to, aby si patentoval vše, co „vyvinul“ podle své lunární výbavy.

Velmi rychle se mu začaly hrnout peníze.

*

„Možná, že se mi to zdá,“ říká Williamsová. „Dehydratace nebo tak něco... Ach, myslím, že mě těší, že vás poznávám.“

Zdá se mu, že má přízvuk z Tennessee.

Bado si s ní potřásá rukou. Cítí ji přes svou tuhou tlakovou rukavici. „Řekl bych, že na ducha jste příliš hmotná.“

„Nápodobně,“ odpovídá. „Kromě toho, ještě nikdy jsem nepotkala ducha, který by používal frekvence VHF.“

Pouští její ruku.

„Nevím, jak jste se sem k čertu dostal,“ říká ona. „A předpokládám, že vy tomu nerozumíte o nic lépe než já.“

„To je fakt.“

Sklání hlavu krytou průzorem. „Copak tady vůbec děláte?“

Zvedá přepravku. „Beru vzorky ze Surveyoru. Odebral jsem mu televizní kameru.“

„Ach. Ale vy ji nemůžete mít.“

„Proč ne. Tady je.“

Otáčí se k Surveyoru. „Podívejte se támhle.“

Surveyor je opět kompletní, televizní kameru má pevně uchycenou ke vzpěrám.

Ale když Bado skloní zrak ke své přepravce, leží tam oddělená televizní kamera, kterou odstříhl.

„Kde je váš LM?“ ptá se ona.

„V Taylorském kráteru.“

„Kde?“

Popisuje polohu kráteru.

„Aha. V pořádku. Tomu my říkáme San Jacinto. Ale váš modul tam není.“

„Já vím. Šel jsem se tam podívat. Kráter je prázdný.“

„Ne, není,“ odpovídá, v jejím hlasu ovšem zaznívá stopa znepokojení. „Tam je můj LM. S mým parťákem a Nákladním modulem.“

Nákladním modulem?

„K čertu s tím,“ říká ona. „Pojďme se tam podívat.“

Otáčí se a vyráží poskoky vpřed ke svému létajícímu plavidlu a kolébá se při tom ze strany na stranu. On tam zůstává stát a sleduje její běh.

Ona se po několika krocích zastavuje a otáčí se. „Chcete svézt?“

„Uvezete dva?“

„Ovšem. Pojďte. Co máte na vybranou, když jste tady zůstal trčet bez LM?“

V jejím hlase se nese kapka zdravého rozumu, která mu přináší jakousi útěchu.

Bok po boku skáčou po Měsíci.

Dorážejí k létajícímu stroji Williamsové. Je to jen hliníková krabice dřepící na svých čtyřech nohách s tryskami pomocných raketek připevněných ke stěnám jako trsy jiker. Pilot musí vlézt

dovnitř zezadu a postavit se nad krytem hlavního raketového motoru, který podle Badova odhadu velikostí odpovídá zhruba motoru automobilu. Velké kulové nádrže na palivo a okysličovadlo jsou připevněny k podlaze. Na podlaze je nějaká výbava, kladívka, lopatky, sáčky na vzorky a kamery; Williamsová energicky vyhazuje všechny ty věci ven na měsíční povrch. Pak naskakuje na plošinu a začíná přecvakávat přepínače. Její ovládací pultík obsahuje jen pár přístrojů a displejů a jedna sluchátka.

Bado vyvleče svou těžkou přepravku s nářadím nahoru na plošinu, potom se oběma rukama zachytí zábradlí a vyskakuje nahoru. „Jak jste tomuhle říkala? Kluzák?“

„Jo. Lunární létající jednotka.“

„Mám nějaké matné vzpomínky na podobnou konstrukci,“ říká Bado. „Nikdy nebyla vyvinuta, když byly zrušeny rozšířené výpravy Apolla.“

„Zrušeny? Kdypak k tomu došlo?“

„Když jsme byli přinuceni skončit. Když jsme se dostali k Apollu 17.“

„Jo tak,“ pronáší váhavě. Stáčí zrak k přepravce na náradí. „Tuhle věc chcete brát s sebou?“

„Ovšem. Není to snad příliš těžké?“

„Ne, ale k čemu to chcete?“

Bado pohlíží na otlučený, zaprášený kufřík s tím nesmyslným nákladem kamení. „Je to to jediné, co mám.“

„Dobrá. Vypadneme odsud,“ říká rozhodně.

Williamsová zažihá hlavní motor. Bado vidí, jak z vyrovnávacích trysek uniká zmrzlá pára v proudu třpytivých krystalků, jako kdyby tohle byl nějaký nepravděpodobný parní stroj, fantazie technika viktoriánské doby o letu na Měsíc.

Dno kráteru pod nimi se vzdaluje. Stoupání vyvolává krátký, příjemný tah.

Williamsová povykuje. „Juůva! To je jízda, co, kamaráde?“ Zvedá LLJ do výšky dvaceti metrů a zpomaluje stoupání. Naklání plavidlo a odlétá z Wildwoodu.

Podstata toho zvláštního plavidla je Badovi dostatečně zřejmá. Stojíte na svém raketovém pohonu. Polohu vyrovnáváte čtyřmi

svazky peroxidových reakčních motorků, čas od času zažehujete malé pomocné raketky rozmístěné po konstrukci. Pokud je tah jediné velké rakety zaměřené dolů nakloněn ke svislé ose, kluzák se žene dopředu, do stran nebo dozadu.

Williamsová mu ukazuje ruční ovladače. Vypadají přesně jako ty v modulu. Ovladač sklonu se pohybuje stupňovitě; pokaždé, když Williamsová pohne páčkou, reaktivní rakety se zažehnou a plavidlo se naklání o jeden stupeň.

„Tohle jsou šikovná letadýlka,“ říká Williamsová. „Létají na zbytky paliva ze sestupné části modulu. Mají dolet několik kilometrů a každé z nich uveze tři lidi.“

„Každé?“

„Máme s sebou dvě. Pro případ záchranné operace.“

Bado si myslí, že začíná chápat smysl toho, co se s ním přihodilo.

Určitým způsobem je přítomnost kamery v jeho kuffíku uklidňující. Znamená to, že není šílený. Opravdu existovaly dva exempláře Surveyoru: jeden, ze kterého odebral vzorek, a druhý, který byl kompletní.

Možná, že existuje víc Měsíců než jen jeden.

Měsíc číslo jedna je ta stará dobrá lucerna na obloze, na kterou on se Sladem dosedli včera. Možná, že Slade je stále ještě tam, i s jejich modulem. Bado tam určitě není. Nějak se dostal na Měsíc číslo dva, na místo se Surveyorem, ale bez LM. A potom se objevila tahle Williamsová a očividně v ten okamžik se ocitl na dalším Měsíci, Měsíci číslo tři s jiným Surveyorem. A s jinou skupinou astronautů, kteří jej zkoumají, s mírně odlišným vybavením.

Jako kdyby putování na jeden Měsíc nestačilo.

Uvažuje o tom podivném vlnění, jakoby z tepla. Možná, že to má co do činění s těmi zvláštními přesuny. Nemůže nic z toho probírat s Williamsovou, protože ona žádnou z těch změn neviděla. Alespoň prozatím ne.

Bado se pevně drží okrajů plavidla a sleduje povrch Měsíce ubíhající pod ním. Všude jsou překrývající se krátery všech možných velikostí, některé sotva patrné na povrchu obdělávaném po miliardy let dopady mikrometeoritů. Povrch vypadá přízračné, pustý, nehybný, jakoby neskutečný.

*

Věděl, že tím riskuje, ale donesl své měsíční vzorky na pár univerzit.

Všude se mu vysmáli. Obzvlášť když nedokázal vysvětlit, jak se tyhle kameny černé jako uhlí mohly dostat z Měsíce na Zemi.

„Možná, že byly odrazeny dopadem meteoritu,“ řekl jednomu „odborníkovi“ v Cornellu. „Možná, že poletovaly vesmírem, dokud nedopadly sem. Četl jsem o tom.“

Ten chlapík si posunul brýle na čtení výš po úzkém nosu. „No, to je možné.“ Usmál se. „Není pochyb, že jste četl stejné senzační spekulace jako já, v populárně-naučném tisku. Co když jsou kameny přehazovány z jedné planety na druhou? Možná, že opravdu existují kousky z Měsíce, možná i z Marsu, které mohou být objeveny na Zemi. A jelikož víme, že uvnitř kamenu může přetrvávat život – a jelikož dále víme, že některé rostliny a bakterie mohou přežít dlouhé období vegetačního klidu – mohlo by být dokonce možné, aby se takovýmto způsobem šířil pustou prázdnotou život.“

Pochybovačně zvedl Badoův měsíční kámen. „V tom případě bych ovšem očekával, že uvidím nějaké známky svědčící o průniku tohoto kamene atmosférou. Natavení, nějaké sklo. A kromě toho, tenhle kámen není vulkanický. Pane Bado, všichni vědí, že hlavní měsíční útvary byly zformovány především vulkanickou činností. Tohle nemůže být kámen z Měsíce.“

Bado popadl svůj kámen. „Jsem plukovník Bado,“ řekl. Odkráčel pryč.

Vzdal to a vrátil se do Daytona Beach.

*

Plavidlo klouže nad okrajem Taylorského kráteru. Nebo kráteru San Jacinto. Bado pod sebou vidí rozhrnutou půdu a nalevo velký kráter Huckleberryho Finna, kde si on se Sladem udělali první zastávku. Uprostřed Tyloru stojí jakýsi modul. Třpytí se jako nějaký obří klenot, nejbarevnější předmět na lunárním povrchu. Před ním, podobný nějakému bílému balónu, poskakuje astronaut. On – nebo ona – pracuje s něčím, co vypadá jako Lunární povrchová experimentální souprava Apolla, bílé natřené krabičky a válce a tyče rozložené do hvězdice a připojené k centrálnímu jadernému

generátoru oranžovými kabely. Vypadá to jako LPES A, ale je to očividně větší, propracovanější.

Avšak modul není jediný. Vedle něj stojí druhý LM, nižší a připomínající pavouka. Bado vidí, že vzestupná sekce byla důkladně upravena; vypadá to, že chybí přetlaková kabina, která je nahrazena nákladními paletami.

„To je váš Nákladní modul, že?“

„Jo,“ odpovídá Williamsová. „Lunární nákladní laboratorní modul. Přistál tady automaticky ještě předtím, než jsme odstartovali z Mysu. Tohle je výprava se dvěma starty Saturnu, Bado. Máme tady pobývat čtyři týdny.“

Opět má jen matné vzpomínky na návrhy podobných věcí: dva starty, dobře vybavený dlouhodobý pobyt s vyjížděkami po povrchu. Ale škrty v rozpočtu od roku 1966 znemožnily tohle všechno financovat. Jak to tak vypadalo, tam, odkud přicházela Williamsová, proudí peníze o trochu volněji.

Plošina se naklání dozadu, aby zbrzdila pohyb vpřed. Williamsová snižuje tah hlavního motoru, začínají klesat. Bado pohlédne na čísla; digitronový displej plynule zobrazuje údaje o výšce a rychlosti, Bado odhaduje, že kluzák musí být vybaven nějakým jednoduchým výskoměrem pracujícím na principu radaru.

Ve výšce patnácti metrů Williamsová vypíná hlavní motor. Badovi se zhoupne žaludek, zatímco sleduje, jak se k němu řítí země, začíná rozeznávat nepříjemné detaily, ostré balvany, jámy po nárazech a stopy nasvícené nízkou visícím dopoledním sluncem.

Kolem se od pomocných raketek zvedají oblaka prachu. Bado cítí příjemný tlak brždění.

Plošina přistává s nárazem, který Bado pociťuje v kolenou.

Okolí se zavlní jako rozpálený vzduch. „A krucinál.“

Williamsová se věnuje vypínání motoru. Otáčí se k němu, ale obličej má zakrytý průzorem.

*

Astronomie se tady vlastně moc neprovozovala, jak zjistil, když se porozhlédl po knihovnách. Jen hrstka velkých teleskopů rozptýlených po světě s několika nerudnými starými chlápky, kteří prováděli obskurní, dekády trvající projekty. A všechny projekty se zaobíraly

hlubokým vesmírem: hvězdami a tím, co je za nimi. Nikoho nezajímala Sluneční soustava. Určitě nic tak světského, jako byl Měsíc.

Znepokojeně pohlédl k Měsíci číslo šest, na jeho jasný, nezjizvený severozápadní kvadrant. Pokud meteorit Imbria nedopadl před třemi miliardami let – ani v roce 1970 – kde byl k čertu teď?

Možná, že ten macek už je touto dobou na cestě.

Nenápadně přelil něco svých peněz na podporu drobného výzkumu na univerzitách zaobírajícího se asteroidy v okolí Země.

Také vypustil nějaké peníze do pokusů, které mu měly pomoci zjistit, co se s ním přihodilo. Jak se sem dostal.

*

Když se poslední zbytky prachu usadí, Bado pohlédne do středu Taylorského kráteru, tam, kde stála dvojčata lunárních modulů.

Dokáže tam rozeznat jakési hranaté těleso.

Cítí ostré vzednutí úlevy. Díky Bohu. Možná, že tenhle přechod nemusel být tak dramatický jako ty předchozí. A možná, že k žádnému přechodu vůbec nedošlo...

Ale modul Williamsově zmizel i se svým nákladním souputníkem. A také s astronautem a tou jeho povrchovou sestavou. Kráter však není prázdný. Bado vidí, že plavidlo, které tam stojí, má stejné základní proporce jako lunární modul, s krabicí sestupné sekce stojící na čtyřech nohách a s baňatou kabinou vzestupné části nahoře. Ale je vysoký jen pět metrů – ve srovnání se sedmi metry jeho modulu – a kabina vypadá o hodně menší.

„Můj Bože,“ říká Williamsová. Jen tam tak stojí jako špalek a zírá na malý modul.

„Vítejte na Měsíci číslo čtyři,“ zašeptá Bado.

„Můj Bože.“ Opakuje jeho společnice stále dokola.

Otočí se k ní a zvedá si zlatou clonu, aby mu mohla vidět do tváře. „Poslouchejte. Nezešilela jste. Prošli jsme čímsi na způsob – přechodu. Nedokážu to vysvětlit.“ Usmívá se. Cítí se lépe, když vidí někoho ještě někdo vystrašenějšího a otřesenějšího, než je on sám.

Seznámí ji se svou hypotetickou teorií mnohonásobných Měsíců.

Ona se znovu otáčí k tomu hranatému modulu. „Napadlo mě, že to musí být něco takového.“

Vyjeveně na ni zírá. „Napadlo vás...“

„Jak jinak byste se sem dostal k čertu vy? No, a co bychom jako teď měli dělat?“ Kontroluje si čas na velkých rolexkách. „Bado, jak dlouho ještě vydrží vaše PZUŽ?“

Je na rozpacích. I když je šokovaná, dokáže se přizpůsobit této bezvýhodné situaci mnohem rychleji, než toho byl schopen on. Pohlíží na své hodinky na manžetě vedle zbytečného notesu. „Pár hodin. A co vy?“

„Méně, řekla bych. Jdeme.“

„Kam?“

„Samozřejmě k tomu malému modulu. Kam jinam? Je to jediný zdroj zásob, který vidím široko daleko kolem.“ Vyrazili ve skocích k plavidlu.

Bado po chvíli zvedá svou přepravku a následuje ji.

Jak se blíží, může si modul prohlédnout lépe. Vzestupná sekce je cibulovitá deformovaná koule, na které je usazen tlustý široký disk, který vypadá jako spojovací zařízení. Na výsuvných ramenech vyčnívajících ze sestupné sekce jsou usazeny dvě všesměrové antény velikosti podnosu. Celá ta neforemně vyhlížející sestava je zahalena do jakéhosi zeleného přehozu, nejspíš kvůli tepelné izolaci.

Z kruhového výstupu v přední části plavidla vede po jedné z přistávacích noh k povrchu žebřík. Zem kolem je poseta otisky stop.

„Je to proklatě malá kabina,“ říká Williamsová. „Musí být jednomístná.“

„Myslíte, že je to americké?“

„Ne z žádné Ameriky, kterou bych znala. Ta vzestupná sekce vypadá povědomě. Připomíná mi to upravený orbitální modul Sojuz. Víte, to ruské plavidlo, jejich ekvivalent Apolla.“

„Ruské?“

„Vidíte snad nahoře na té věci nějaký spojovací tunel?“

Podívá se. „Nic takového. Nahoře je jen ten tlustý disk.“

„Posádka musela přestoupit z velitelského modulu venkem. Povedená konstrukce.“

Ze strany se blíží nějaký astronaut, kolébá se ze strany na stranu a víří prach. Když zahlédne Bada s Williamsovou, ztuhne na místě.

Neznámý nese nějaký prapor na žerdi. Prapor je napnut drátem a je zářivě rudý s vyšitým zlatým srpem a kladivem.

„To jsou mi věci,“ zašeptá Williamsová. „No, řekla bych, že pokaždé nemusíme vyhrát.“

Neznámý – kosmonaut, jak si jej Bado označí – popojde o pár kroků směrem k nim. Začíná gestikulovat, mává kolem sebe rukama. Kolem pasu má jakousi obruč, která mu drží od těla za pomoci pevného drátu.

„Myslím, že se s námi pokouší mluvit,“ říká Williamsová.

„Byl by zázrak, kdybychom byli na stejné frekvenci. Možná, že má jen pásmo S, aby mohl mluvit se Zemí. Žádné VHF. Podívejte, jak prkenně se pohybuje.“

„Jo. Myslím, že má polotuhý skafandr. Musí to být fuška pohybovat se v něm.“

„A na co má tu obruč?“ ptá se Bado.

„Zabrání mu to v pádu, kdyby náhodou klopýtl. Nechápete to? Ten modul je jen jednomístný. Není tady nikdo, kdo by mu mohl pomoci, kdyby se dostal do nějakých potíží.“

Kosmonaut je čím dál nervóznější. Teď zvedá prapor a hází ho po nich jako oštěp; ten dopadá Badovi kousek od nohou. Potom se kosmonaut otáčí a skáče ke svému modulu, jak se očividně shání po dalších nástrojích nebo improvizovaných zbraních.

„Podívejte na to,“ říká Bado. „Ty velké panty po jedné straně zadní stěny skafandru. Tudy nejspíš leze dovnitř.“

Williamsová si zvedá clonu. „Ukažte mu svou tvář. Musíme najít nějaký způsob, jak se s tímhle chlapíkem dohodnout.“

Bado má smích na krajíčku. „A k čemu?“

Světlo se náhle mění.

Bado stojí jako solný sloup. „Do hajzlu, už ne.“

Williamsová se ptá: „Co?“

„Další přechod.“ Rozhlédne se kolem po pohádkovém vlnění.

„Nemyslím,“ říká Williamsová jemně. „Tentokrát ne.“

Na povrch Taylorského kráteru sklouzne stín, úzký a černý jako tuš, dlouhý stovky metrů.

Bado se zaklání a zvedá tvář.

Ta loď vypadá jako obrovská, stříbřitě se třpytící dělová střela. Vznáší se nad lunárním povrchem ve výšce takových patnácti metrů a v místech, kde ústí neviditelné raketové trysky, víří prach, který je v prudkých poryvech rozmetán do obrovských hustých závojų. Loď se pohybuje ladně, i když je velmi masivní. Ze spodní části jí trčí čtyři silné přistávací nohy s velkými tlumiči nárazů. Kolem nosu jí jasnou žlutí září kruh průzorů. Na boku má namalován velký terč v kombinaci červené, bílé a modré a vedle něj registrační číslo.

„Sakra,“ říká Bado. „Ta věc musí být vysoká nejméně třicet metrů.“ Čtyřikrát nebo pětkrát vyšší než jeho ztracený LM. „Kolik podle vás může vážit? Dvě stě, tři sta tun?“

„Přímý start,“ říká ona.

„Co?“

„Podívejte na ni. Je aerodynamická. Je zkonstruována k přistání na Měsíci v jednom kuse, opětovnému startu a návratu na Zemi.“

„To ale bylo navrhováno už dávno, von Braunem a jeho kumpány. Takováhle loď je pro chemické rakety příliš těžká.“

„A kdo říkal něco o chemickém pohonu? Musí být jaderný. Je tam nějaká tyčka ze štěpného materiálu, která zahřívá pohonnou směs na vysokou teplotu. Zatraceně účinný tah. Rozhodně to je tohle nebo antigravitace –“

Velké stříbrné torpédo se chvilku vznáší na místě a potom se vrhá dolů k povrchu. Letí bez stabilizátorů. Bado se pozastavuje nad tím, jak udržuje stabilitu; nevidí žádné pomocné raketky. Možná má uvnitř nějaké velké setrvačníky.

Ozývá se bubnování, skoro jako déšť, jak těžké úlomky narážejí Badovi do průzoru. Bado si zvedá ruce v rukavicích před tvář a lehce se předklání proti větru vanoucímu od rakety.

Malý křehký ruský modul se v tom závanu prostě převrací a baňatá vzestupná sekce se odlamuje a kutálí se pryč.

*

V zrcadle v ložnici zkoumal své prošedivělé vlasy a kynoucí břicho.

Bylo zvláštní, jak krátce mu trvalo, než přestal postrádat svou ženu Fay.

Možná proto, že všechno bylo tak jiné. Vlastně toho ani moc nelitoval; uvědomil si, že jeho prvořadým úkolem bylo přežít zde – vydělat si na živobytí, udržovat si zdravý rozum – a sklíčené touhy po nedosažitelném by mu nepomohly.

Byl ale rád, že spolu neměli žádné děti.

Nemělo samozřejmě žádný smysl pátrat po Fay v Houstonu. Houston bez vesmírného programu byl jen naftařským městečkem s velkými dobytčími pastvinami severně od Clear Lake, kde by jinak bylo Centrum pilotovaných vesmírných plavidel. El Lago, sídliště u Tayloru, nebylo nikdy postaveno.

Dokonce zajel i do Atlantic City, kde se před pár desetiletími poprvé setkal s Fay. V telefonním seznamu ji nenašel. Usoudil, že se nejspíš vdala a žila tam pod nějakým jiným jménem.

Nechal to plavat.

Několikrát se tady pokoušel navázat nějakou známost z jiným i ženami. Zjistil však, že je pro něj velmi obtížné se s někým sblížit. Stále měl pocit, že se musí hlídat, co říká. Konec konců, tohle nebyl jeho domov.

Takže žil docela sám. Dalo se to vydržet. Dokonce to bylo snazší, když o něco zestárl.

Zvláštní, že se mu mnohem víc stýskalo po chůzi po Měsíci než po čemkoli jiném z celého toho světa, který ztratil. Stále dokola prožíval v paměti těch pár hodin. Vzpomínal na Slada, jak vypadal, když poskakoval po lunárním písku jako nějaký blyštivý bílý balón. Jak šťastně se při tom tvářil.

*

Stříbrná loď dosedá a její velké nohy se pokrčí, jak pružiny zapracují jako svaly.

Ve špičce lodi se dobrých dvacet pět metrů nad zemí otevře průlez a ven zazáří žluté světlo. Objeví se postava ve skafandru a začne dolů k povrchu rozbalovat provazový žebřík. Postava mává na Bada s Williamsovou a zve je do lodi.

„Co si myslíte?“ zeptá se Bado.

„Myslím, že je britská. Podívejte na ten terč výsostného znaku. Vzpomínám si na válečné filmy o Bitvě o Británii... Ať už přilétají

odkudkoli, to místo musí být hodně odlišné od světů, na kterých jste vyrůstal vy i já.“

„Myslíte, že bychom tam měli jít?“ ptá se.

Rozhodí ruce. „A máme na vybranou? Nemáme modul. A už tady moc dlouho nepřežijeme. Tihle chlapíci aspoň vypadají, jako že vědí, co dělají. Ještě si můžeme zjistit, co si o tom myslí Ivan.“

Kosmonaut dovolí Williamsové, aby došla až k němu. Lomcuje za vzestupnou sekci. Ale Bado vidí, že trup je rozkrápnutý jako nějaké hliníkové vajíčko a kosmonautova činnost je jen projevem zoufalství.

Williamsová ukazuje na stříbrnou loď, kde na ně stále ještě mává postava v propusti.

Kosmonaut se nechává apaticky vést k lodi.

Zblízka vypadá stříbrné plavidlo ještě větší než předtím, tak vysoké, že když Bado stojí u jeho základny, nevidí na špičku.

Williamsová vyráží po žebříku jako první, v nízké měsíční gravitaci vytahuje svou váhu snadno jen za pomoci rukou. Kosmonaut si sundává obruč, odhazuje ji na zem a následuje Williamsovou.

Bado leze poslední. Pohybuje se pomaleji než první dva, protože si k hrudi tiskne přepravku s nářadím, se kterou se těžko manipuluje, když současně musíte lézt po provazovém žebříku.

Trvá mu věčnost, než proleze kolem blyštivého kovu spodku lodi. Ten kov ostatně připomíná spíš olovo. Stínění kolem atomového reaktoru? Přemýšlí o energii, která je třeba k přemístování této obrovské kovové masy. Nemůže si pomoci, aby ji nesrovnával s vlastním LM, který, z důvodů úspory hmotnosti, byl oholen na něco jen trochu víc než bublinu z alobalu.

Trup se mu začne chvět před očima. Opět to vlnění.

Shlédne dolů. Vrak malého ruského modulu zmizel. Povrch pod zádi téhle velké lodi nyní vypadá neporušeně, chybí na něm dokonce i závěje způsobené přistáním.

„To jsou mi věci,“ říká nad ním Williamsová suše. Její signál je teď slabší; nemá už k dispozici zesilovač z kluzáku, který by umocňoval její VHF frekvence.

„Jsme na Měsíci číslo pět,“ pronese Bado.

„Měsíci číslo pět?“

„Připadá mi důležité počítat si to.“

„Jo. Jasně. Bado, tentokrát se změnila krajina. Možná, že nedošlo k jednomu z těch prapůvodních meteorických nárazů, takže celý lunární povrch má teď jiný tvar.“

Dorážejí k průlezu. Bado podává astronautovi svou přepravku a vyhoupne se dovnitř.

Astronaut trhnutím zavírá průlez a zajišťuje jej otáčením velkého těžkého kola. Na rukávu má britskou vlajku a na prsou našitu jmenovku: TAINE.

Všichni čtyři postávají v propusti v rozdílných typech skafandrů. Krátce zasyčí vzduch.

Otevírají se vnitřní dveře a Taine je do nich popoháněn netrpělivými gesty. Bado vstupuje do dlouhé chodby, v jejímž stropu jsou připevněny trysky. Všichni čtyři zůstávají stát pod tryskami.

Začne z nich proudit voda, která jim stéká po skafandrech.

Williamsová si odklápí zlatou clonu a otáčí se k Badovi. „Sprchy,“ říká.

„Proč?“

„Aby opláchly radioaktivní prach ozářený tryskou.“ Začíná si otírat vodu z rukávů a nohavic skafandru.

Bado podobné množství vody v měsíčních podmínkách dosud neviděl. Pomalu se snáší od trysek, spojuje se ve vzduchu do velkých chvějících se kapek. Šedočerný lunární prach klouže k výpustím pod jejich nohama. Špína je ovšem do látky na nohavicích jejich skafandrů zažraná; ty už budou šedě zašpiněné navždy.

Když voda ustane, jsou pobízeni do třetí, větší komory. Její stěny jsou zaoblené a poseté kulatými, masivně vypadajícími průzory; vypadá to, jako kdyby tato místnost zabírala podstatnou část obvodu válcovitého plavidla.

Jsou tam lidé, je jich na tucty, dospělí, děti i starci, oblečení do prostých bavlněných kombinéz. Sedí v řadách masivních křesel s kovovými rámy natočenými ven směrem k průzorům. Beze strachu si prohlížejí nově příchozí.

Astronaut Taine si odklápí průzor; ten se zhoupne na pantech do strany jako malá dvířka.

Bado si stahuje kapuci a natahuje ruce k přilbě připomínající akvárium. Odšroubuje ji na krku a zalehne mu v uších, jak mu vyšší tlak v kabině nažene do přilby vzduch.

Cítí ostrý, kouří z hořícího dřeva podobný štiplavý pach měsíčního prachu.

Rus, který si sundal přilbu, si znechuceně odfrkne. „Éto užásno!“

Williamsová si sundává Snoopyho leteckou helmu. Je jí téměř čtyřicet, odhaduje Bado – stará asi tak jako on – s tvrdými, výraznými rysy ve tváři a nakrátko střiženými blondatými vlasy.

Taine zahání všechny tři do houfu. „Vítejte na *Prométheu*!“ říká. „Pojďte. Táhle kousek dál jsou ještě nějaká volná sedadla.“ Jeho přízvuk je monotónní, matně připomínající Bostoňana. Bezesporu je to Brit, myslí si Bado, nejspíš z jihu Anglie. „Doufám, že jste poslední. Musíme odtud pryč. K nárazu dojde nejpozději za dvanáct hodin.“

Bado, který se vleče se svou přeprávkou s náradím, kráčí vedle něj. „Jakému nárazu?“

„Meteoritu, to dá rozum.“ Taine vypadá neklidně. „To proto jsme museli evakuovat kolonie. A vás alternativní. Většinu jich samozřejmě odvezl Massolite, ale –“

Ozve se Williamsová: „Massolite?“

Taine mávne rukou. „Hromadný transportér. Ovšem, že to byla spěšná práce. A měla i své chybičky. Ale my jsme věděli, že nedokážeme odvézt všechny domů včas, ne všechny ty tisíce z velkých kolonií, ne před srážkou; pochopte, Massolite byl to nejlepší, co jsme mohli udělat.“ Došli ke třem prázdným křeslům. „Řekl bych, že tahle by vám měla stačit. Sedněte si prosím, abych vám mohl ukázat, jak si máte upravit bezpečnostní pásy a seznámit vás s bezpečnostními pokyny –“

„Ale,“ ozývá se Williamsová, „co má společného ten Massolite s –“ Zarazí se a pohlédne na Bada.

Ten pokračuje: „S přesuny mezi alternativními světy?“

Taine odpovídá nakvašeně. „No, vlastně nic. To je prostě chybička v konstrukci. Pracujeme na tom. Rozptyl nelineární kvantové mechaniky, víte. Byl bych rád, kdybyste se posadili; musíme odletět...“

Bado si sundává batoh s PZUŽ a strká si přilbu s přepravkou pod sedadlo.

Taine jim pomáhá nastavit pásy, dokud jim těsně neobepínají skafandry. Pro Rusa je to obtížnější; jeho skafandr je tak tuhý, že spíš připomíná brnění. Rus vypadá mladě, na necelých třicet. Vlasy se mu ježí ve vzduchu vlhké potem a on se zoufale dívá na ostatní ze skořápky svého skafandru. „*Kdě tual jé?*“

Průzory před nimi jim poskytují dobrý výhled na lunární povrch. Bado vidí, že je to stále Měsíc číslo pět se svými pohořími a těmi vlnitými černými brázdami.

Rozhlíží se po ostatních spolucestujících. Dospělí nejsou ničím pozoruhodní; někteří z nich ztloustli, ale mají nepřiměřené vyzáblé nohy a ruce. Dlouhodobá adaptace na lunární přitažlivost, domýšlí si Bado. Ale jsou tam také nějaké děti, od nemluvnat v náručích matek až po mladé adolescenty. Děti jsou neobvyklé: hubené, vytáhlé. Děti, které podle tváře vypadají na sedm nebo osm let, převyšují své rodiče.

Cestující si zapínají bezpečnostní pásy a opětují mu pohled.

Bado slyší klapání uzávěrů a houkání sirén, které se odráží od kovových stěn.

Loď se jemně otrásá a tíže lehce zesílí.

„*Mně nádo idtí k vračů,*“ úpí Rus a svírá si břicho.

*

Jak léta ubíhala, doma sledoval zprávy, jak se snažil vypátrat, nakolik se všechno liší.

Studená válka pokračovala rok za rokem. Telekomunikace byla v plenkách, ale měli letky bombardérů a atomové ponorky a rozsáhlé armády v pohotovosti v Evropě. A žádné špionážní družice; nikdo neměl nejmenší ponětí o tom, k čemu se Rusové – nebo Číňané – chystají. Docházelo ke spoustě špinavostí, kterých by se bylo možno podle Badova názoru vyvarovat pod dohledem družic. Zvolna prosakovaly na povrch do papírových novin, obvykle se zpožděním několika měsíců nebo let. Jako třeba čínský jaderný útok na Tibet. A co Sověti provedli s Afghánistánem.

Sovětský svaz přetrvával jako monolit, neprůhledný, hrozivý, neproniknutelný. Všichni v USA připadali Badovi paranoidní, celé

generace, s těmi svými atomovými kryty a jodovými tabletkami. Připadal si, jako kdyby zůstal trčet v druhé polovině 50. let.

A ta prokletá válka v Indočíně se stále vlekla, doma téměř zapomenutá, a vysávala životy a peníze jako nějaká krvavá houba.

Kolem roku 1986 pocítil ostré bodnutí nostalgie. Představoval si, že právě teď na druhé straně té podivné vlnící se bariéry dělá někdo první kroky po Marsu. Mohl by to být i jeho starý kamarád Slade nebo někdo jako John Young. Klidně to mohl být i sám Bado.

Chybí mu televizní sportovní přenosy.

*

Ve stavu beztlíže jim Taine dává bavlněné kombinézy; nášivka na Badově hlásá LEDUC a na Williamsové HASSELL.

Bado si s úlevou stahuje tři vrstvy svého přetlakového skafandru: vnější mikrometeoritický potah, tlakovou sestavu a vnitřní chladící oblek. Ostatní cestující zvědavě pokukují po Badově chladícím obleku se spleť trubíček. Bado cpe svlečené vrstvy skafandru do velké síťovky, kterou si připíná za sedačku.

Podává se jídlo: těžko stravitelné dušené maso v zelenině, vlažné a přilepené k talíři sósem a k tomu něco na způsob zákusku, připomínající biskupský chlebíček. Taine tomu říká *flekátý frantík*.

Neustále se ozývá hučení ventilátorů a čerpadel, tlumený šum hovoru a dětský pláč.

Taine k nim připluje a usmívá se. „Kapitán Richards by si s vámi rád promluvil. Je fascinován, že vás má na palubě. Posbírali jsme celkem dost alternativních kolonistů, ale jen pár alternativních průkopníků, jako jste vy. Půjdete prosím se mnou do kajuty? Možná byste rádi sledovali tu podívanou odtamtud.“

Williamsová s Badem si vymění pohledy. „Jakou podívanou?“

„Samozřejmě, že náraz. Pojd'te. Váš německý přítel je samozřejmě zván také,“ dodává Taine nepřesvědčivě.

Kosmonaut má hlavu nacpanou do zvracího sáčku.

„Myslím, že bude lepší, když zůstane, kde je,“ reaguje Bado.

„Běžte sám,“ říká Williamsová. „Já si chci zkusit chvilku zdřímnout.“ Badovi připadá její tvář unavená, její výraz nedůtklivý, jako kdyby se přemáhala, aby se ovládala. Možná, že na ni konečně doléhá šok z přechodů, myslí si Bado.

Kajuta má tvar kužele, jak je zasazena přímo do špičky plavidla. Taine vede Bada velkými oválnými dveřmi. Na stěnách jsou připevněny různé grafy a matematické tabulky a vedle toho obrázky a fotografie. Některé z nich zobrazují mohutně vypadající vzdušná plavidla neznámých konstrukcí. Nástroje a osobní věci jsou ke stěnám připevněny elastickými popruhy.

Ke stěně jsou pomocí volných pásků přichyceny tři skafandry, splasklé a prázdné. Jsou stejného typu, jaký měl na sobě Taine v propusti: tlusté a ohebné s všitými kovovými obručemi a přilbami na panty nahoře.

Před ovládacími panely jsou rozestaveny tři sedačky. V tuhle chvíli jsou sedadla natočena dopředu, směrem ke špičce plavidla, ale Bado vidí, že jsou uloženy na čepech, takže se překloupí v případě, že plavidlo přistává svisle. Bado spatří velký, robustní periskop vyčnívající ze špičky, který je tam očividně kvůli výhledu při přistávání.

Ve stěnách jsou zasazena velká panoramatická okna. Okna rámuje pláty jako tuš černého nebe posetého hvězdami.

V prostřední sedačce pilota sedí nějaký muž. Na sobě má koženou leteckou bundu, kšiltovku a – Bado tomu nemůže uvěřit – kouří dýmku. Ten chlapík natahuje ruku. „Pane Bado. Jsem rád, že vás poznávám. Jim Richards, RAF.“

„Já jsem plukovník Bado.“ Bado si s ním potřásá rukou. „Letectvo USA. Později NASA.“

„NASA?“

„Národní úřad pro letectví a vesmír.“

Richards pokyvuje hlavou. „Američan. Zajímavé. Jen málo alternativních jsou Američané. Je mi líto, že jsme neměli možnost prohlédnout si lépe vaši loď. Vypadala trochu těsná pro vás tři.“

„To nebyla naše loď. Byl to ruský jednomístný modul.“

„Opravdu,“ mumlá si Richards bez většího zájmu. „Posaďte se.“ Ukáže Badovi na jedno ze dvou sedadel vedle sebe; Taine usedá do toho druhého a usrkává slámkou čaj. Richards se zeptá: „Viděl jste někdy podobnou loď, jako je ta naše, plukovníku Bado?“

Bado se rozhlíží kolem. Hlavní ovládání je klasické konstrukce s pákami a kormidelním kolem, upravené pro vesmírné lety;

doplňkové ovladače představují velké, hlučné prepínače, kola a páky. Horní deska ovládacího pultu je vyrobena ze dřeva. A na jednom místě, kde byl odstraněn panel kvůli údržbě, zahlédne Bado tlumený svit elektronek.

„Ne,“ odpovídá. „Pouze v comicsech.“

Richards s Tainem se smějí.

„To musí být po čertech pořádný startovací systém.“

„Och,“ odpovídá Richards, „S tím nám pomáhá stará dobrá Beta.“

„Beta?“

„Tahle lunární loď se jmenuje Alfa,“ vysvětluje Taine. „Beta nás vynáší na zádech ze zemské gravitace. Startujeme z Woomery v Jižní Austrálii. Beta je nadzvuková aerodynamická trubice –“

Richards na Bada zamrká. „Tihle odborníci, co? Myslí tím, že Beta je atomový tahač.“

Bado sebou trhne. „Vy startujete s atomovou raketou uprostřed Austrálie? Jak se vypořádáváte s omezováním účinků radiace?“

Taine vypadá překvapeně. „Jaké omezování?“

„Musíte mi říct všechno o svém vesmírném plavidle,“ ozývá se Richards.

Bado se zadrháváním začne popisovat systém Apolla.

Richards celkem slušně naslouchá, ale po chvíli Bado vidí, že zrakem sklouzává ke svým přístrojům a že si začíná pohrávat s dýmkou, když z ní vyklepává zbytky tabáku do velkého uzavřeného popelníku.

Richards si všimne, že jej Bado pozoruje. „Och, musíte mi prominout, plukovníku Bado. Je to prostě proto, že člověk se setkává s tolika alternativními.“

„To vám věřím.“

„Massolite, víte. Ten prokletý rozptyl kvantové mechaniky. Plessey prostě nedokáže tu věc přesně vyladit. Taková škoda. Ale co, nemějte žádné obavy; jsem si jistý, že ti kutilové na zemi vás vrátí tam, kam patříte.“

Bado si uvědomuje, že tyhle Brity nemá rád. Jsou samolibí, povýšení, studení. Nemůžete odhadnout, co si myslí.

Taine se předklání. „Už je to skoro tady, Jime.“

„Vida!“ Richards se chápe kniplu. „Hlavní událost.“ Naklání páku a Bado slyší hluboko v útrokách lodi zvuky připomínající hučení setrvačníků. Hvězdy za okny se posouvají. „Malá ukázka našich schopností, plukovníku Bado. Chci nás natočit tak, aby cestující měli ten nejlepší možný výhled. A samozřejmě, že my také. Koneckonců, tohle je sedadlo na hlavní tribuně při nejdramatičtější astronomické události tohoto století, co?“

Měsíc, oblý, šedý a více než z poloviny ozářený, se přesouvá do rámu oken.

Měsíc – Měsíc číslo pět, jak to o něm předpokládá Bado – vypadá jako skleněná koule, jejíž povrch je popraskaný spletítymi trhlinami, jako po zásahu z brokovnice. Střed Měsíce, zabarvený do matně bílé, se rysuje nad Badem a trojrozměrnou podstatu mu dodává stínování světlem ze Země.

Měsíc vypadá jinak. Bado se snaží pochopit proč.

Tam, blízko nultého poledníku, jsou jasné prohlubně Tycha na jihu a Koperníku na severu. Rozeznává důvěrně známé obrysy moří východní polokoule: Serenitatis, Crisium, Tranquillitatis – šedá jezera ztuhlé lávy lemované jasnějšími, staršími lunárními vrchovinami.

Předpokládá, že v této verzi moře Klidu nemůže stát žádná sestupná sekce Apolla 11.

Měsíc ještě není v úplňku, on ale vidí světla ve zbývajícím srpku tmy. Jsou to opuštěné kolonie Měsíce číslo pět.

Přesto je stále ještě něco špatně. Západní polokoule nevypadá správně. Zaměřuje se podle Koperníku. Táhle na západním okraji je Mare Procellarum a na sever od něj –

Nic než lesklá vrchovina.

„Hej,“ říká. „Kde je k čertu Mare Imbrium?“

Richards se na něj překvapeně, lehce zamítavě podívá.

Bado ukazuje. „Táhle. Na severozápadě. Velký kráter po nárazu – největší – zaplavený lávou. Třináct set kilometrů v průměru.“

Richards se zamračí a Taine se dotkne Bado vy paže. „Všechny alternativní měsíce jsou určitým způsobem odlišné,“ vysvětluje mu smířlivě. „Rozdíly v detailech –“

„Mare Imbrium není zatraceně detail.“ Bado cítí, že s ním opět zacházejí blahosklonně. „Vždyť mluvíte o mém Měsíci, proklatě.“ Ale k nárazu, po kterém vzniklo Imbrium, nikdy nedošlo, takže není divu, že povrch Měsíce číslo pět vypadá jinak.

Richards si zkontroluje náramkové hodinky. „Už jen několik vteřin,“ říká. „Pokud to ti všeznátkové nespletli –“

V severozápadním kvadrantu Měsíce se objevuje záblesk světla. Vypadá to, jako když se povrch v oblasti výbuchu rozpadá, stará lesklá hornina vrchoviny se taví a zvolna klesá do rudě zářící jímky, ohnivého jezera, které pokrývá možná jednu osminu tváře Měsíce. Bado sleduje, jak po té šarlatové, kruhové ráně přebíhají obří soustředné vlny.

Dokonce i z této vzdálenosti vidí Bado obrovská mračna úlomků rozlétající se po lunárním povrchu, zahalující a pohřbívací starší terén a vyzařující jasné paprsky, které se rozbíhají po tváři Měsíce.

Světla kolonií na noční straně s mrkáním pohasínají, jedno po druhém.

Richards si vyndává z úst dýmku. „Dobrý Bože všemohoucí,“ říká. „Díky nebesům, že jsme dostali všechny lidi pryč.“

„V nejvyšší čas, pane,“ ozve se Taine.

Bado přitakává. „Ach. Už to chápu. Tohle, to byl náraz formující Imbrium. O tři miliardy let později.“

Richards s Tainem na něj s tázavým výrazem pohlédnou.

*

Ukázalo se, že k vybudování teleportačního přístroje byste museli něco vědět o kvantové mechanice. Konkrétně o principu neurčitosti.

Podle jednoho výkladu se princip neurčitosti v podstatě zakládal na nekonečném počtu paralelních vesmírů, z nichž každý leží velmi blízko všech ostatních – jak si to Bado představoval – jako stránky v knize. Vesmíry se mohou při nějaké příležitosti krátkodobě prolnout a vzápětí se zase oddělit.

Princip neurčitosti hlásá, že nikdy nemůžete změřit polohu a rychlost žádné částice s absolutní přesností. A k teleportaci jste právě tohle potřebovali: pořídit záznam nějakého objektu, přenést jej a na druhém konci znovu náklad sestavit.

Ale existoval způsob, jak princip neurčitosti obejít. Alespoň teoreticky.

Kvantové vlastnosti částic se mohou proplést: elementárně si mohou promísit informační obsah. Tihle Britové museli vzít skupiny promísěných částic, polovinu jich nechat na Měsíci jako vysílač a druhou polovinu umístit na Zemi.

Byla v tom spousta technických záležitostí kolem Einsteinova-Podolského-Rosenova teorému, které Bado přeskočil; vykristalizovalo se mu z toho poznání, že použijete-li popis svého teleportovaného pasažéra k rozkmitání částic ve vysílači, můžete tohoto pasažéra věrně rekonstruovat na druhém konci podle odpovídajícího kmitání v přijímači.

Ale byly s tím potíže.

Pokud došlo k malým nelinearitám v kvantově-mechanických operátorech – a podle Badových výzkumů to nemusí být víc než milióntina milióntiny milióntiny – vznikne mezi těmito paralelními světy, přesně podle zákonů principu neurčitosti, cosi jako zkrat.

Britové z Měsíce číslo pět se pokusili sestavit laciný a fušovaný teleportační přístroj. S ohledem na velké vzdálenosti, které byly ve hře, tato nelinearita miliontiny-miliontiny-miliontiny se stala významnou a ta zatracená věc propouštěla. A tím náhodou vybudovali bránu do paralelních světů.

To by mohlo být správné vysvětlení, uvažoval Bado. Odpovídalo to mlhavým narážkám kapitána Richardse o „nelineární kvantové mechanice“.

Toto nové pochopení ovšem nijak nezměnilo jeho pozici. Stále tady byl uvízlý. Teleportační přístroje, které naznačili jeho výzkumníci – dokonce i kdyby jejich teorie byly správné, s ohledem na ty fragmenty, které jim poskytl – byly celé dekády před možnostmi tohoto primitivního světa, ve kterém se Bado nalézal.

*

Návrat je snadný. Bado odhaduje největší zpomalení na ne víc než pár G, není to horší než na mírném tobogánu. I přesto to mnoha cestujícím očividně působí potíže a ty vyzábělé děti narozené na Měsíci tiše pláčou, přišpendlené do svých sedaček jako nějaký hmyz.

Po přistání se velké dveře Alfy rozlétají, aby tak odkryly výhled na plochou, neúrodnou poušť. Bado s Williamsovou jsou mezi prvními šplhajícími dolů po provazových žebřících, vlečou své skafandry – a Bado navíc přepravku – ve velkých síťovkách.

Bado vidí malé městečko uspořádané ve stylu vojenských kasáren.

Z městečka vyjíždí pozemní personál v malých nákladáčcích, aby se s nimi setkal. Jsou přijímání účelně; posádka *Prométhea* podává podrobnosti o tom, kde byl který cestující vyzvednut a všichni dostávají malé visačky a formuláře, jak tady tak stojí v sálajícím slunečním světle pouště. Vyzábělé lunární děti jsou uloženy na zem a odváženy v kolečkových křeslech. Bado přemítá, co se s nimi stane, když uvízly tady na dně hluboké pozemské gravitační studně.

Williamsová ukazuje. „Podívejte na to. Další *Prométheus*.“

V písku vede přistávací kolej jako čára tužkou, která mizí do ztracena k obzoru. Ke koleji přilne stříbrná šipka s tělesem ve tvaru tenké střely připoutaným k zádi. Další Beta s Alfou. Bado vidí ochranné provazové sítě kolem koleje.

Taine přichází přivítat Bada s Williamsovou. „Je mi líto, ale musíme se rozloučit,“ říká. Podává jim ruku. „Chceme vás lidi dostat zpátky tak rychle, jak jen budeme moci. Vás alternativní, myslím. To je hrozný zmatek. Ale čím dříve se z toho dostanete, tím lépe.“

„Kam zpátky?“ ptá se Bado.

„Na Floridu.“ Taine na ně pohlédne. „Odtud jste přeci podle svých slov odstartovali, ne?“

Williamsová krčí rameny. „Ovšem.“

„A potom zpátky do vašeho vlastního světa.“ Mimicky předvádí, že míchá v hrnku jakousi nechutnou hmotu. „Pochopte, nechceme plést časové linie. O těchto alternativních problémech toho příliš nevíme; nevíme, jaké škody můžeme způsobit. Ovšem, že návratová procedura je stále ještě experimentální, ale doufejme, že se nám to podaří. No, hodně štěstí. Podívejte, jen si přejděte k támhleтому letadlu.“ Ukazuje kam.

Jak Bado okamžitě poznává, letadlo má atomový pohon.

Taine se přesouvá dále, k jiné popleteně vypadající skupince cestujících.

Ruský kosmonaut stojí vedle Williamsová. Vleče svůj tuhý skafandr po zemi; škrábe do písku jako oddělený krunýř nějakého hmyzu. Když je venku ze skafandru, vypadá Rus hubeně, mladě, popleteně, poněkud nezdravě. Třese Badovi rukou. „*Dosvidaňja.*“

„Jo. Taky sbohem, chlapče. Doufám, že se dostaneš bezpečně domů. Je to pěkná štreka, co.“

„*Mně nádo k zůbnomu vračů.*“ Mne si čelist a žalostně cení zuby. „*Sčastlívogo putí. Želáju uspěchav.*“

„Jo. Jak myslíš.“

Přichází k nim britský letec a odvádí Rusa pryč.

„Zatraceně,“ říká Williamsová. „Ani jsme se nedozvěděli, jak se jmenuje.“

*

Dostal hlášení od své skupiny pro studium meteoritů.

Ano, vyšlo najevo, že se sem blíží velké těleso. Bude tady během několika let. Badovi došlo, že to musí být místní verze toho velkého kamene, jenž vytvořil Imbrium, který přilétá o trošku později než ve světě Měsíce číslo pět.

Tenhle kámen ale směřoval k Zemi, ne k Měsíci. Jeho pouť skončí přímo uprostřed Atlantiku, pokud byly výpočty správné. Ale možné odchylky v chybě byly velké a...

Bado se pokoušel upoutat pozornost veřejnosti. Jeho peníze a sláva ho dokonce dostaly do televize, i když za mnoho nestála. Ale nikdo tady stejně nikdy nebral vážně to, co se dělo na obloze, takže si všichni brzy začali myslet, že je tak trochu podivín.

Takže zmlkl. Nasměroval své peníze do základen na pólech a na dnech oceánů, do míst, která by nemusela být ovlivněna tak výrazně. Někdo by měl přežít. Mezitím připlatil ještě trochu na výzkum toho velkého kamene ve vesmíru a na to, kam a kdy přesně dopadne.

*

Letadlu trvá cesta na Floridu deset hodin. Je to vojenské plavidlo, mnohem vyvinutější než cokoli, co létá v Badově světě. Na trupu má namalován terčík výsostného znaku RAF, těsně za zejícími ústy sacího otvoru.

Když letoun stoupá, Bado zahlédne obrovský kosmický koráb, gigantické zaoceánské lodě, síť jednokolejek. Tohle je zářivý svět, sen každého technika.

Bado už má ovšem pro tuhle chvíli dost zázraků, takže usíná ještě dříve, než trpytivé pobřeží Austrálie zmizí z dohledu.

Přistávají na malém nouzovém letišti, podle Badova odhadu někde severně od Orlanda. Vítá je tam štíhlý mladý Angličan ve slunečních brýlích. Na sobě má modrou kombinézu Královského letectva. „Vy jste ti alternativní?“

„Řekla bych, že ano,“ vyštěkne Williamsová. „A vy jste tady, abyste nás poslal domů, správně?“

„Omlouvám se za případné potíže, kterým jste museli čelit,“ říká jemně. „Následujte mě prosím do dodávky...“

Z dodávky se vyklube otlučení nákladáček s dieselovým motorem, který vypadá, jako kdyby pocházel z dob Druhé světové války. Williamsová a Bado se svou neforemnou výbavou se musí nacpat dozadu do změti elektronických přístrojů.

Nákladáček bez oken poskakuje po cestách s nezpevněným povrchem.

Bado zkoumá ty přístroje. „Podívejte na tohle,“ říká Williamsová. „Další elektronky.“

Williamsová krčí rameny. „Dostali se dále než my. Nebo vy. Tady vybudovali věci, o kterých se u nás jenom mluvilo.“

„Jo.“ Zvláštní, že zapomněl, že on a Williamsová pocházejí z různých světů.

V pozdním odpoledni dorážejí na ostrov Merritt.

Kennedyho vesmírné středisko tady není.

Bado vystupuje z dodávky. Stojí na dlouhé, ploché pláži; odhaduje, že je o kus na jih od místa, kde budou v jeho světě postaveny odpalovací rampy pro lunární lodě. Přímo tudy se bude táhnout řádka odpalovacích ramp.

Nevidí však vůbec žádné konstrukce. Bažinatá země porostlá křovinami se svažuje k pásku pláže na pobřeží. Hlouběji ve vnitrozemí, na výše položených místech vidí růst střapaté palmy, pokroucené borovice a duby.

Tohle místo je jen křovím porostlá neobdělávaná země. Stopy britského náklad'áčku jsou křepce vytlačeny do písku; nikde kolem není dokonce ani známka po žádné cestě.

A venku na východě, nad Atlantikem, vidí vycházet velký Měsíc v úplňku. Jeho levá horní čtvrt' s čerstvou jizvou Imbria stále září matným karmínem. Bado cítí nevýrazné uspokojení. Tohle je stále Měsíc číslo pět; vypadá to, že vše dosáhlo určité stability.

Na plošině náklad'áčku britský technik zapíná své vybavení. „Čekáme jen na vás,“ volá. „Och, myslíme, že bude lepší, když se vrátíte ve vlastních oděvech. Pokud je to možné.“ Zazubí se pod svými brýlemi. „Nechceme, abyste –“

„Pletli časové linie,“ říká Williamsová. „My víme.“

Bado i Williamsová si svlékají kombinézy a berou si na sebe své skafandry. Vzájemně si pomáhají s těžkými obleky a končí tvářemi k sobě, s přilbami pod paží, Bado drží svůj otlučený kufřík s nástroji a se sáčky plnými měsíčních kamenů.

„Víte,“ promluví Bado, „až se vrátím, budu tam mít sakra co vysvětlovat.“

„Jo. Já taky.“ Dívá se na něj. „Myslím, že už se asi nikdy neuvidíme.“

„Nevypadá to na to.“

Bado pokládá přepravku i přilbu. Nemotorně Williamsovou objímá.

Potom, jako na povel, Bado zvedá přilbu a nasazuje si ji na hlavu. Natáhne si na ruce rukavice a připíná si je k zápěstím, čímž skončí s uzavíráním skafandru.

Williamsová dělá to samé. Bado zvedá kufřík s nástroji.

Brit jim zamává, nakloní se do dodávky a tiskne přepínač.

Vzduch kolem nich se zavlní.

Williamsová zmizela. Náklad'áček zmizel.

Bado se rychle rozhlíží kolem sebe.

Nejsou tu žádné odpalovací rampy. Stále stojí na prázdné, pusté pláži. Měsíc se vyjasňuje, jak z oblohy mizí denní světlo. Nemá na sobě žádnou kotlinu Imbria. Dokonce ani jizvu po nedávném nárazu.

„Měsíc číslo šest,“ říká si Bado. „Do hajzlu.“

Jak to vypadá, ti Britové nakonec nevychytili všechny mouchy ve svých „experimentálních postupech“.

Sundává si přilbu, vdechuje ozonem prosycený mořský vzduch a vydává se do vnitrozemí, k řadě zakrslých borovic.

*

Toho dne si vyjel na ostrov Merritt.

Bylo ráno, slunce jasně zářilo nízko nad oceánem na východě a obloha byla čistá a modrá, nevinná.

Vytáhl svůj měsíční skafandr z auta a navlékl si ho na sebe: nejdřív chladicí oblek, potom tlakovou vrstvu a nakonec bílou ochranu před mikrometeority a modré lunární návleky na boty. Už mu to tak dobře nepadlo, obzvlášť kolem pasu – vždyť mu byl vyroben na míru před čtvrt stoletím – a připadal mu zatraceně těžký, dokonce i bez batohu. A chybělo v něm mnoho součástí, jak z něj celá ta léta odebíral jednotlivé díly a vzorky. Ale stále byl pod koleny šedě zašpiněn lunárním prachem a stále ještě měl na vrchním oděvu přišíité logo NASA, visačku své výpravy a své jméno.

Kráčel dolů k pláži. Byl odliv a upěchovaný písek byl vlhký; jeho vroubkované podrážky v něm zanechávaly ostré stopy, stejně jako v lunární krustě.

Zajistil si přilbu na krku.

Stát tady, tak blízko jak jen to šlo k nulové nadmořské výšce, nebyla zase až taková hloupost. Nikdy nezapomněl na to, co mu říkal onen starý profesor na Comellu o tom, jak jsou kameny nesoucí život přehazovány z planety na planetu nárazy meteoritů. Možná, že k tomu nějak dojde i zde.

Dnešek může být posledním dnem pro tuto Zemi. Ale možná, že se nějakému kousku z něj, třeba zatavenému do skla jeho průzoru, podaří skončit na Měsíci – Měsíci číslo šest – nebo na Marsu nebo v mračnách Jupiteru a celé to všechno začne znovu.

Pocítil náhlý, prudký nával stesku po svém ztraceném světě. Když se to tak vezme kolem a kolem, prožil tady dobrý život. Tohle ale bylo proklatě zbedněné místo. A on už tu strávil dvacet pět let. Byl si jist, že u něj doma by se ta stará válka ve Vietnamu nevělekla až do dneška tak jako tady, takže by mohl být konečně uvolněn rozpočet pro vesmír. Dost na to, aby se to dělalo pořádně, proboha. Byl si jist, že

touto dobou by NASA měla základny na Měsíci, stovky lidí na oběžné dráze kolem Země, pár předsunutých stanovišť na Marsu, plány na pokračování k měsícům Jupiteru.

K čertu, přál si, aby mohl jen nahlédnout těmi nelineárními závěsy, které jej oddělovaly od domova. Jen jednou.

Obrátil tvář vzhůru. Slunce jej bodalo do očí, a tak si sklonu pozlacenou clonu. Byla odřená měsíčním prachem. Čekal.

Po nějakém čase se po obloze směrem k zemi přehnalo nové světlo, jasnější než záře jakékoliv rakety, a kleslo do oceánu.

přeložil Jiří T. Pelech